

STANOWISKO XXII ZGROMADZENIA OGÓLNEGO ZGW RP z dnia 10 kwietnia 2008 r.

w sprawie:

SYSTEMATYCZNIE POGŁĘBIAJĄCYCH SIĘ DYSPROPORCJI W ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I DUŻYCH MIAST

Polska lokalna, a w szczególności polska wieś, w okresie transformacji ustrojowej, poniosła najwyższe koszty społeczne. Poszerzająca się pauperyzacja dochodów ludności wiejskiej, migracja młodszych mieszkańców do miast oraz coraz częściej poza granice Polski to skutki braku perspektyw na poprawę standardów życia. Coraz ubożsi mieszkańcy, to coraz mniej zamożne gminy wiejskie i niższe standardy usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Idea równoważenia rozwoju kraju stała się fikcją, a dysproporcje również w zakresie budowy elementarnej infrastruktury komunalnej pomiędzy polską prowincją a miastami systematycznie się pogłębiają.

Typowa gmina wiejska zatracza istotę samorządu lokalnego, jakim jest rozwój lokalny, a zaczyna być administratorem swego terenu i poszukiwaczem środków z zewnątrz. Rozbudzone ogromne nadzieje na środki unijne stały się nieporozumieniem. W ramach RPO do gmin wiejskich skierowanych jest zaledwie kilka % alokacji środków. Przykładowo: w najbiedniejszym regionie lubelskim na statystyczną gminę przypada do 2015 roku w zakresie infrastruktury drogowej po 700 tys. zł, co może wystarczyć na wybudowanie 0.5 km drogi.

Drugi dostępny dla małych gmin program to PROW, gdzie w dwóch działaniach „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” na jedną gminę przypada średnio 350 tys. rocznie.

Taka alokacja to praktycznie brak szans na sensowne tworzenie wieloletnich planów rozwoju, to również dalsze pogłębianie dysproporcji.

Zaskoczeniem jest również program dla Ściany Wschodniej, gdzie występują tylko projekty kluczowe mało istotne z punktu widzenia gminy wiejskiej, która nie może być beneficjentem takiej polityki regionalnej.

Aby załagodzić przewidywalne skutki pogłębiającej się zapaści obszarów wiejskich apeluję, aby wzmocnić mechanizm wyrównawczy w ustawie o dochodach gmin tak, aby mogły właściwie wywiązywać się z nałożonych na nie obowiązków i skutecznie przeciwstawiać się dotychczasowym tendencjom.

Mieszkańcy wsi również powinni korzystać z efektów wzrostu gospodarczego bardziej niż dotychczas.

Proponujemy w szczególności przywrócić subwencję drogową naliczaną na każdy km drogi gminnej oraz skutecznie wzmocnić kwotę uzupełniającą części wyrównawczej subwencji ogólnej w gminach, w których gęstość zaludnienia jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju.

Przewodniczący
XXII Zgromadzenia Ogólnego ZGW RP

Mariusz Poznański